

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/9/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220203233
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2220203233.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudcov: JUDr. Janka Benkovičová a Mgr. Matúš Staríček, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: C. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov: matky - C. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XX, zastúpená splnomocnenkyňou: NIKU & partners, s.r.o., IČO: 36866008, so sídlom Prokopa Veľkého 51, Bratislava, a otca: Q. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX/XX, H., t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby, Gucmanova 670/19, Leopoldov, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 10P/39/2020-193 zo dňa 2. decembra 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti bežného výživného (výrok II.), v súvisiacich výrokoch o dlžnom zročnom výživnom (výroky III. a IV.) a o náhrade trov konania (výrok VI.) ruší a vec sa mu v zrušenom rozsahu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. maloletého C., nar. XX.XX.XXXX zveril od 17.09.2020 do osobnej starostlivosti matky s tým, že obidvaja rodičia ho budú zastupovať a spravovať jeho majetok, výrokom II. otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletého vo výške 250 eur mesačne, ktoré výživné je splatné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, výrokom III. určil, že dlh na zročnom výživnom za obdobie od 17.09.2020 do 30.11.2021 je vo výške 3.616,62 eur, výrokom IV. otcovi uložil povinnosť zaplatiť matke dlh na zročnom výživnom do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, výrokom V. styk otca s maloletým neupravil a výrokom VI. vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (s dôvetkom „ak tento zákon neustanovuje inak“).

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 28 ods. 2, § 31 ods. 1 a 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov) a vecne tým, že návrhom zo dňa 17.09.2020 sa matka maloletého dieťaťa domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletému dieťaťu, pričom otec so zverením dieťaťa do starostlivosti matky súhlasil, nesúhlasil však s navrhovanou výškou výživného s poukazom na to, že aktuálne sa nachádza vo väzbe. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, otec súhlasil s tým, aby maloleté dieťa bolo zverené matke, pričom aj kolízny opatrovník navrhol, aby súd maloleté dieťa zveril matke, u ktorej neboli kolíznym opatrovníkom zistené nedostatky v starostlivosti. Preto súd maloleté dieťa zveril od podania návrhu do osobnej starostlivosti matky. Matka žiadala určiť výživné v sume 250 eur mesačne, pričom v tomto smere oznámila súdu výdavky na maloleté dieťa ako aj výdavky na bývanie, stravovanie, ošatenie. Matka býva s maloletým dieťaťom v rodinnom dome, na ktorý platí hypotéku vo výške 230 eur mesačne. Napriek tomu, že otec maloletého dieťaťa je toho času vo väzbe, súd určil výživné na maloleté dieťa vo výške 250 eur mesačne. V tom smere súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že otec maloletého dieťaťa uviedol, že nie je vedený v zozname uchádzačov o zamestnanie, nepoberá žiadne dávky, pričom v prípade, ak nie je vo

väzbe, má sám na seba mesačne výdavky v sume 400 eur a nemá žiaden príjem. Platenie výživného je povinnosťou otca maloletého dieťaťa v zmysle § 62 ods. 1 Zákona o rodine. Otec žiadnym spôsobom nevedel súdu preukázať, že by platil výživné od podania návrhu teda od 17.09.2020. Otec bol vzatý do väzby na základe uznesenia Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 14Tp/5/2021 zo dňa 28.07.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28.07.2021, a to z dôvodu prečinu nebezpečného prenasledovania, pričom otec bol odsúdený predtým už trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II za spáchanie prečinu nebezpečného vyhrážania. Otec sám svojim správaním vyvolal takýto stav, neplatil výživné na maloleté dieťa, hoci je to jeho zákonná povinnosť, nie je vedený v zozname uchádzačov o zamestnanie a napriek tomu, že má ukončenú len základnú školu, mohol by byť zamestnaný ako pomocný robotník, pričom sám otec sa priznal skutočnosti, že je „tichým spoločníkom nemenovanej spoločnosti, kde je viazaný mlčanlivosťou“. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie dospel k záveru, že ním určená výška výživného pre maloleté dieťa je primeraná. Súd prvej inštancie zároveň určil výšku dlhu na zročnom výživnom od podania návrhu, teda od 20.07.2020 do 30.11.2021, spolu vo výške 3.616,62 eur. Nakoľko otec výživné nehradil a matka maloletého dieťaťa nesúhlasila s mesačnými splátkami, súd dospel k názoru, že je na mieste zaviazať otca na uhradenie zročného výživného do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Z dôvodu, že otec maloletého dieťaťa je vo väzbe, súd neupravil styk otca s maloletým dieťaťom. Rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil § 52 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

3. Proti tomuto rozsudku v časti výživného podal včas odvolanie otec maloletého dieťaťa. Odvolanie odôvodnil tým, že momentálne sa nachádza vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby Leopoldov, z uvedeného dôvodu preukázateľne nemá žiaden príjem a ani možnosť platenej práce, a preto nemôže súhlasiť s výškou výživného 250 eur mesačne. Keď sa dostane na slobodu a nájde si zamestnanie, je ochotný prispievať na maloletého sumou 100 eur mesačne. Kým sa ale nachádza vo výkone väzby, žiada, aby mu bolo súdom určené výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima (na nezaopatrené nepľoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne).

4. K odvolaniu otca maloletého dieťaťa sa vyjadril kolízny opatrovník v podaní zo dňa 07.01.2022, v ktorom navrhol určiť výživné podľa schopností a možností otca prihliadajúc na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie otca bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď dospel k záveru, že odvolanie otca je dôvodné.

6. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 17.09.2020 domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému C.. Žiadala maloletého zveriť do jej osobnej starostlivosti s tým, že obaja rodičia budú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, otcovi uložiť povinnosť platiť výživné vo výške 250 eur mesačne s účinnosťou odo dňa podania návrhu a styk otca s maloletým neupraviť. Súd prvej inštancie odvolaním napadnutým rozsudkom návrhu matky fakticky vyhovel. S prihliadnutím na rozsah odvolania otca, predmetom odvolacieho konania bolo posúdenie vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie v časti výživného, t. j. výrokov, ktorými uložil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletého v sume 250 eur mesačne a zaplatiť zročné výživné vyčíslené na sumu 3.616,62 eur (za obdobie od 17.09.2020 do 30.11.2021).

7. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

8. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

9. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

10. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

11. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

13. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Z vyššie citovaných ustanovení Zákona o rodine vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám.

15. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

16. V súvislosti s aktuálnou situáciou otca, ktorý sa v súčasnosti nachádza v Ústave na výkon väzby, odvolací súd poukazuje na správny záver súdu prvej inštancie, ktorý skonštatoval, že otec si takýto stav privodil svojim vlastným (zavineným) správaním, keď bol vzatý do väzby na základe uznesenia Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 14Tp/5/2021 zo dňa 28.07.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28.07.2021, a to z dôvodu, že voči otcovi maloletého dieťaťa ako obvinenému bolo začaté trestné stíhanie pre prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a/, písm. c/, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona, pričom otec bol už predtým odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II č. k. 4T/15/2021-195 za spáchanie prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona, kde poškodenými bola matka maloletého a jej matka. Namiesto je preto aplikácia ust. § 75 ods. 1 vety druhej Zákona o rodine, v zmysle ktorého na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu.

17. Po posúdení miery zavinenia otca na jeho súčasnej situácii, odvolací súd následne pristúpil k vecnému posúdeniu správnosti výroku, ktorým súd určil výživné na sumu 250 eur mesačne, od ktorej sumy sa následne odvíja aj výška zročného výživného.

18. Odvolací súd zdôrazňuje, že mimosporové konanie je typické dominanciou princípu oficiality a princípu materiálnej pravdy. Tieto vyžadujú od súdu, aby zistil skutočný stav veci, a teda v rámci dokazovania sa nemôže spoliehať len na dôkaznú iniciatívu účastníkov konania, ale aplikuje vyšetrovací, resp. vyhľadávací princíp civilného procesu. Preto je súd povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

19. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

20. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia v zmysle citovaného § 220 ods. 2 CSP, pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné zásadné otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo účastníka a povinnosť súdu na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého rozhodnutia. Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konania spĺňajúce garancie spravodlivosti a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ESLP, porovnaj napr. rozsudok *Garciaruiz v Španielsko* z 21.01.1999) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené, rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (*Georiadis c. Grécko* z 29.05.1997, *Higgins c. Francúzsko* z 19.02.1998).

21. Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 45 ods. 1 Ústavy a článku 36 ods. 1 Listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s

uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.“

22. Porovnajúc odôvodnenie preskúmaného rozsudku prvoinštančného súdu s vyššie citovaným zákonným ustanovením a jeho uvedeným výkladom je zrejmé, že súd prvej inštancie sa ním dôsledne neriadil. Z odôvodnenia rozsudku v časti výživného totiž nie je možné zistiť vyššie uvedené pre rozhodnutie súdu relevantné skutočnosti, v dôsledku čoho je odôvodnenie rozsudku neúplným, čo zároveň bráni odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok riadne preskúmať. V odôvodnení preskúmaného rozsudku absentuje dostatočná a presvedčivá argumentácia súdu prvej inštancie, na základe akých dôkazov a na základe akých myšlienkových úvah, pri aplikácii ktorých konkrétnych ustanovení Zákona o rodine dospel k záveru o výške výživného, pričom takto určené výživné považoval za primerané a zodpovedajúce nielen odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa, s prihliadnutím na aktuálne možnosti a schopnosti matky, ale i možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom povinného otca.

23. Po oboznámení sa s obsahom spisu v prejednávanej veci a s prihliadnutím na rozsah vykonaného dokazovania mal odvolací súd za to, že odvolanie otca maloletého dieťaťa je opodstatnené z dôvodu nepresvedčivosti odôvodnenia napadnutého rozsudku v časti výživného, keď súd prvej inštancie konštatoval primeranosť výšky výživného stanovenej rozsudkom bez toho, aby ustálil výšku príjmu, z ktorej pri určení výživného vychádzal. Určenie výšky príjmu, ktorý je otec schopný dosahovať, má pritom vplyv jednak na aktuálne určenie výšky vyživovacej povinnosti otca, ako aj na prípadné prehodnocovanie výšky výživného v budúcnosti v tom smere, aby bolo možné posúdiť či a akým konkrétnym spôsobom došlo k zmene pomerov u dotknutých osôb.

24. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že otec by mohol byť zamestnaný ako pomocný robotník, pričom otec sa tiež sám priznal ku skutočnosti, že je „tichým spoločníkom nemenovanej spoločnosti, kde je viazaný mlčanlivosťou“. Odhliadnuc od toho, že súd prvej inštancie neustálil príjem otca, z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, či pri určení výšky výživného vychádzal z príjmu z pracovnej pozície „pomocný robotník“ alebo z príjmu, ktorý dosahuje ako „tichý spoločník“, prípadne z kombinácie oboch. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 02.12.2021 tiež nevyplýva, že by bol súdom vykonaný dôkaz, na základe ktorého by bolo možné ustáliť príjem otca. Z výpovede otca vykonanej prostredníctvom dožiadaného súdu vyplynulo, že v minulosti bol schopný finančne sa podieľať na starostlivosti o maloleté dieťa. Otec počas výsluchu uviedol, že nemá žiaden príjem už skoro dva roky, zároveň však konštatoval, že jeho bežné mesačné náklady mimo ústavu na výkon väzby sú okolo 400 eur. Tiež uviedol, že matke po narodení maloletého dával do ruky 500 eur a niekedy aj 1.000 eur mesačne. Otec však nebol vypočutý k tomu, aký bol jeho zdroj príjmu, v akej výške v danom období príjem dosahoval a z akého dôvodu došlo k zníženiu alebo k strate príjmu, pričom odpovede na tieto otázky majú vplyv na posúdenie jeho príjmových schopností.

25. Zo spisu tiež vyplýva, že matka v konaní predložila rozpis výdavkov (viď č. I. 31 a 151), doklady na preukázanie jednotlivých výdavkov ale nepredložila. Vychádzajúc z poznatkov zo súdnej praxe, nie všetky výdavky oprávnenej osoby, najmä pokiaľ ide o bežné a nevyhnutné výdavky, musia byť exaktne preukázané, najmä ak ide o skutočnosti všeobecne známe. To však neznamená, že účastníkov konania povinnosti nie len tvrdiť, ale aj preukázať svoje aktuálne bytové, majetkové a príjmové pomery v rozsahu, ktorý je nevyhnutný pre verifikovanie aspoň základného rámca tvrdených skutočností (predložením potvrdenia o aktuálnom príjme rodiča a spolužijúcich osôb, dokladov preukazujúcich výdavky na bývanie, úverovú zaťaženosť, vlastníctvo nehnuteľnosti, lekárskeho správ a pod.). Súd prvej inštancie si v tejto súvislosti nezabezpečil doklady preukazujúce: vlastníctvo nehnuteľnosti matkou, výdavky matky na bývanie, úverové zaťaženie matky (výšku aktuálnej splátky hypotekárneho úveru a lízingu), výšku odvodov matky (ako SZČO), aktuálny príjem matky (v spise sa nachádza daňové priznanie matky za rok 2019, pričom napadnutý rozsudok bol vyhlásený dňa 02.12.2021), príjem spolužijúcich osôb (s ktorými matka a maloleté dieťa bývajú v spoločnej domácnosti a ktoré sa z uvedeného dôvodu podieľajú na spoločných výdavkoch na domácnosť).

26. V odôvodnení preskúmaného rozsudku absentuje dostatočná a presvedčivá argumentácia súdu prvej inštancie takisto v časti týkajúcej sa splatnosti zročného výživného (otcovi súd prvej inštancie uložil povinnosť zaplatiť matke dlh na zročnom výživnom do troch dní od právoplatnosti rozsudku),

keďže odôvodnenie rozhodnutia v tejto časti bolo založené len na nesúhlasnom stanovisku matky bez zohľadnenia schopností, možností a majetkových pomerov otca (ako osoby povinnej platiť výživné).

27. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti bežného výživného (výrok II.), v súvisiacich výrokoch o dlžnom zročnom výživnom (výroky III. a IV.) a o náhrade trov konania (výrok VI.) podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP z dôvodu porušenia práva na spravodlivý proces a podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP z dôvodu nevykonania dôkazov potrebných pre zistenie skutočného stavu veci, napriek tejto povinnosti vyplývajúcej z vyššie citovaných ustanovení, zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

28. Po vrátení veci súd prvej inštancie doplní dokazovanie v zmysle pokynov uvedených vyššie a po doplnení dokazovania vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie i náležite v súlade s § 220 CSP riadne odôvodní.

29. Senát odvolacieho súdu toto uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).